

ชื่อโครงการ ปัจจัยที่ผลต่ออัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรม

Factors Affecting Women Labor Force Participation Rate in the Agricultural Sector

ชื่อผู้วิจัย นางสาวประภา อิงคเสรีพิทักษ์

ชื่อสถาบันระดับอุดมศึกษาที่สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900

หมายเลขโทรศัพท์ 5620232

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2540 จำนวนเงิน 40,000

บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 1 เดือน ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2540 ถึง กุมภาพันธ์ 2541

บทคัดย่อ

เนื่องจากอัตราการเข้าร่วมในกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรม มีแนวโน้มลดลง การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตร พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราการเข้าร่วมในกำลังแรงงานของหญิงในภาคเกษตร โดยอาศัยข้อมูลตัดขวางจากแบบการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ รอบที่ 3 ปี พ.ศ. 2531 และ พ.ศ. 2535 การศึกษาได้ใช้วิธีการวิเคราะห์พรรณนาเปรียบเทียบ ทดสอบความแตกต่างของอัตราการเข้าร่วมในกำลังแรงงานโดยวิธีการไคสแควร์ และใช้วิธีการสมการถดถอยเชิงซ้อนในการหาความสัมพันธ์ของปัจจัย

การศึกษาพบว่า กำลังแรงงานหญิงส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวนแรงงานหญิงในภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงจาก 9.39 ล้านคนในปี พ.ศ. 2531 เป็น 9.32 ล้านคนในปี พ.ศ. 2535 ในเวลาเดียวกัน อัตราการเข้าร่วมในกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรมลดลงจากร้อยละ 55.86 เป็นร้อยละ 49.94 อัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรมแตกต่างกันระหว่างภาคต่าง ๆ โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรมสูงสุด รองลงมาคือ ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรม คือ รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเกษตร อัตราค่าจ้างเฉลี่ยของผู้หญิง และอัตราการพึงพิง ปัจจัยทั้ง 3 นี้มีความสัมพันธ์ในทิศทาง

ตรงข้ามกับอัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรม แต่ระดับการศึกษาของผู้หญิงมีความสัมพันธ์ในทางบวก โดยอาศัยผลการศึกษานี้ ได้ประมาณว่า อัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรมจะลดลง เป็นร้อยละ 43.97 ในปี พ.ศ. 2540 และร้อยละ 30.12 ในปี พ.ศ. 2545 และการศึกษาที่ได้ชี้แนะว่า การยกระดับการศึกษา อบรมให้กับผู้หญิง จะทำให้อัตราการเข้าร่วมกำลังแรงงานหญิงในภาคเกษตรกรรมสูงขึ้นได้

Due to the declining rates of women labor force participation in agriculture, the study aimed at analysing the characteristics of the woman labor force in agriculture , behavior in the labor force participation and its factors effecting . Based on the cross section data from the tapes of the Labor Force Survey of the National Statistical Office, round 3, in 1988 and 1992, the descriptive analysis, Chi-square test and regression analysis were employed in this study.

The study revealed that the majority of the women labor force in agriculture completed the primary education. The absolute number of the agricultural woman labor force tended to decline from 9.39 million in 1988 to 9.32 million in 1992. During the same period, the labor force participation rate (LFPR) of the agricultural women declined from 55.86 % to 49.94 % . The LFPR varied among regions with the highest rate in the Northeast, following by the North, the South, and the Central Plain. The factors affecting on the LFPR of the agricultural women were an average income of farm household, average wage of women, and dependency ratio . All of these factors had negatively relationships with the LFPR. But the level of women's education had a positively relationship with the LFPR. Based the results of the study it was forecasted that the LFPR of women in agriculture will decline to 43.97 % in 1997 and 30.12 % in 2002. The study also suggested that increases in education and training for women will increase the LFPR of women in agriculture.